

Clasa a VI-a

Să se determine toate perechile de numere naturale formate din a și b astfel încât $(a,b) + [a,b] = b + 9$, unde cu (a,b) s-a notat cel mai mare divizor comun al numerelor naturale a și b iar prin $[a,b]$ s-a notat cel mai mic multiplu comun al numerelor naturale a și b .

prof. Gheorghe Lobonț, Colegiul Național „Emil Racoviță” Cluj-Napoca

Soluție:

fie $d = (a,b)$ cel mai mare divizor comun al numerelor naturale a și b respectiv $w = [a,b]$ cel mai mic multiplu comun al numerelor a și b . Se știe că $d \cdot w = a \cdot b$. Cum $d | b$ și $d | w$ din relația $d + w = b + 9$ rezultă că $d | 9$. Prin urmare $d \in \{1, 3, 9\}$.

(I) $d = 1$

• în acest caz a și b sunt prime între ele și se relatează ca $1 + a \cdot b = b + 9 \Leftrightarrow b(a-1) = 8$. Prin urmare

se obțin:

sau $b = 1$ și $a - 1 = 8 \Rightarrow a = 9$ deci $(9, 1)$ este soluție;

sau $b = 2$ și $a - 1 = 4 \Rightarrow a = 5$ deci $(5, 2)$ este soluție;

sau $b = 4$ și $a - 1 = 2 \Rightarrow a = 3$ deci $(3, 4)$ este soluție;

sau $b = 8$ și $a - 1 = 1 \Rightarrow a = 2$ nu se obține soluție pentru că a și b nu sunt prime între ele.

(II) $d = 3$

• în acest caz $d + w = b + 9 \Rightarrow 3 + \frac{ab}{3} = b + 9 \Rightarrow 9 + ab = 3b + 27 \Rightarrow b(a-3) = 18$. Cum b trebuie să fie un multiplu de 3 $\Rightarrow b \in \{3, 6, 9, 18\}$. Prin urmare se obțin:

$b = 3$ și $a - 3 = 6 \Rightarrow a = 9$ deci $(9, 3)$ este soluție;

$b = 6$ și $a - 3 = 3 \Rightarrow a = 6$ nu este soluție pentru că $d = 3$;

$b = 9$ și $a - 3 = 2 \Rightarrow a = 5$ nu este soluție pentru că $d = 3$;

$b = 18$ și $a - 3 = 1 \Rightarrow a = 4$ nu este soluție pentru că $d = 3$.

(III) $d = 9$

• în acest caz cum $w = \frac{ab}{d}$ relația dată se poate scrie $9 + ab = 9b + 9 \Rightarrow ab = 9b$. Dacă b este nenul atunci $a = 9$ și soluțiile sunt de forma $(9, 9k)$ unde $k \in \mathbb{N}^*$. Dacă $b = 0$ atunci a este natural oarecare dar $(a, 0) = a$ și $[a, 0] = 0 \Rightarrow a + 0 = 0 + 9$ și soluția este $(9, 0)$.

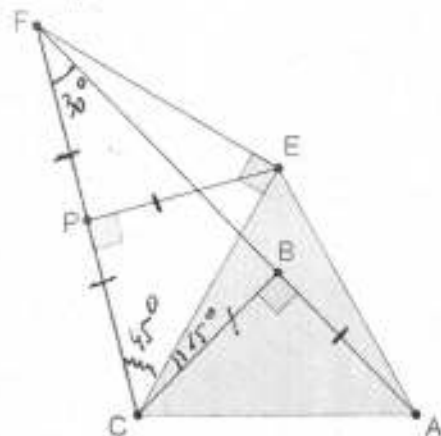
Mulțimea perechilor de numere naturale (a,b) care verifică relația din ipoteză este formată din elementele: $(9, 1), (5, 2), (3, 4), (9, 3)$ și $(9, 9k)$ unde $k \in \mathbb{N}$.

Problemă clasa a VI-a

Fie $\triangle AEC$ echilateral și $\triangle ABC$ dreptunghic isoscel a.î. $B \in \text{Int}(\triangle AEC)$. Pe semidreapta $(AB$ se considera punctul F a.î. $CF = 2AB$. Arătați că $EF \perp EC$.

Bud Adrian Negresti Oas

Soluție

$$\left. \begin{aligned} \text{În } \triangle BFC, \quad \left. \begin{aligned} CF = 2BC \\ m(\angle B) = 90^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow m(\angle CFB) = 30^\circ \Rightarrow m(\angle FCB) = 60^\circ \\ m(\angle ECB) = m(\angle ECA) - m(\angle BCA) = 60^\circ - 45^\circ = 15^\circ \Rightarrow \\ \Rightarrow m(\angle ECF) = m(\angle BCF) - m(\angle BCE) = 60^\circ - 15^\circ = 45^\circ \end{aligned} \right\} (1p) \\ \text{Fie } P \in [FC] \text{ a.î. } [PC] \equiv [CB] \quad (1p)$$

$$\begin{aligned} \triangle CPE & \begin{cases} [CP] \equiv [CB] \\ \angle PCE \equiv \angle BCA \end{cases} \xrightarrow{L.U.L.} \triangle CBA \\ [CE] & \equiv [CA] \end{aligned} \quad (1p) \\ \triangle CPE \equiv \triangle CBA & \Rightarrow \begin{cases} \triangle PEC \text{ dreptunghic isoscel} \\ [PC] \equiv [BC] \end{cases} \Rightarrow (1p) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} [PC] \equiv [BC], [BC] \equiv [AB] \text{ și } CF = 2AB & \Rightarrow EP \text{ mediană} \\ \Rightarrow P \text{ este mijlocul lui } FC & \Rightarrow \text{în } \triangle EFC, \text{ înălțime} \end{aligned} \left. \begin{aligned} \triangle EFC \text{ isoscel} \\ m(\angle ECF) = 45^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow m(\angle FEC) = 90^\circ \Rightarrow (1p)$$

$$\Rightarrow EF \perp EC \quad (1p)$$

Să se afle numărul ^(1/15) naturale x știind că numerele naturale x, n satisfac relația:

$$501 \cdot 502 \cdot \dots \cdot 2015 \cdot 2016 = 2^x \cdot (2n+1)$$

Soluție

$$\text{Avem: } 501 \cdot 502 \cdot \dots \cdot 2015 \cdot 2016 = \frac{2016!}{500!} = \quad (2p)$$

$$= \frac{2^a (2c+1)}{2^b (2d+1)} = 2^{a-b} \cdot (2t+1) \quad (1) \quad (1p)$$

$$a, b, c, d, t \in \mathbb{N}$$

Din ipoteza și rel. (1), deducem:

$$2^x (2n+1) = 2^{a-b} \cdot (2t+1), \Rightarrow x = a-b, n=t \quad (1p)$$

$$a = \left[\frac{2016}{2} \right] + \left[\frac{2016}{2^2} \right] + \dots + \left[\frac{2016}{2^{10}} \right] =$$

$$1008 + 504 + 252 + 126 + 63 + 31 + 15 + 7 + 3 + 1 = 2010 \quad (1p)$$

$$b = \left[\frac{500}{2} \right] + \left[\frac{500}{2^2} \right] + \dots + \left[\frac{500}{2^8} \right] =$$

$$250 + 125 + 62 + 31 + 15 + 7 + 3 + 1 = 494 \quad (1p)$$

$$\text{Atunci } a-b = x \text{ este } 2010 - 494 = 1516 \quad (1p)$$

$$x = 1516.$$

Vasile Serban
Gherb

ds6

Demonstrați că numărul 2211^{2018} se scrie ca sumă a 66 subari distincte de numere naturale.

Soluție

$$2211^{2018} = 2211^2 \cdot 2211^{2016} \quad (1p)$$

$$2211^2 = \left(\frac{66 \cdot 67}{2}\right)^2 = 1^3 + 2^3 + \dots + 66^3 \quad (4p)$$

(Am folosit relația $1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4} = \left[\frac{n(n+1)}{2}\right]^2$)

$$2211^{2018} = 2211^2 \cdot 2211^{2016} =$$

$$= (1^3 + 2^3 + \dots + 66^3) (2211^{672})^3 = \quad (1p)$$

$$= \sum_{k=1}^{66} (k \cdot 2211^{672})^3 \quad \text{c.c.t.d.} \quad (1p)$$

VI / P4

Vasile Serdaru
Gherla

cls 6